

POSTANOWIENIE

13 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 13 grudnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa G.J.
przeciwko G. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej G. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach
z 1 czerwca 2023 r., III Ca 247/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od doręczenia pozwanej odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego. A.W.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest

sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do przytoczonych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż jej zdaniem istnieje potrzeba wykładni przepisu art. 120 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy w związku z art. 430 k.c. budzącego poważne wątpliwości, „a mianowicie: czy przepis ten stanowi podstawę odpowiedzialności majątkowej pracodawcy nie tylko za szkodę, co wynika wprost z tego przepisu, ale także za krzywdę wyrządzoną przez pracownika osobie trzeciej przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych i wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów”. Na poparcie argumentów sformułowanych w celu wykazania tej przesłanki powołała wyrok Sądu Najwyższego i trzy orzeczenia wydane przez Sądy Apelacyjne.

Ponadto skarżąca zwróciła uwagę na istnienie potrzeby wykładni przepisu art. 430 k.c. „budzącego poważne wątpliwości, a mianowicie: czy przepis ten stanowi podstawę odpowiedzialności majątkowej pracodawcy nie tylko za szkodę, co wynika wprost z tego przepisu, ale także za krzywdę wyrządzoną przez pracownika osobie trzeciej przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych”.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa o potrzebie wykładni przepisów prawnych jako przesłance przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania można mówić wtedy, gdy z mającego zastosowanie lub mogącego mieć zastosowanie w sprawie przepisu dekodowane są różne normy prawne, a brak jest wypowiedzi w doktrynie i orzecznictwie, które by te różnice usuwały i wyjaśniały przyczyny ich występowania.

W aktualnym orzecznictwie nie występują wątpliwości dotyczące przypisywania zasad odpowiedzialności w przypadkach dotyczących tzw. czynów umyślno-nieumyślnych, do których popełnienia dochodzi, gdy pracownik zatrudniony u danego pracodawcy narusza w sposób umyślny reguły bezpiecznego

postępowania, nie przewidując możliwości doprowadzenia określonym działaniem do powstania szkody, mimo że ewentualność tę mógł przewidzieć. Na podstawie norm wynikających z art. 120 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, a także art. 430 k.c. dochodzi w istocie do wyłączenia odpowiedzialności pracownika za szkodę i przypisania jej wyłącznie pracodawcy (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 30 maja 1980 r., I CR 139/80, OSPiKA 1981, Nr 9, poz. 163).

Dodatkowo – wbrew twierdzeniom skarżącej – trzeba odnotować, że szkoda wyrządzona osobie trzeciej przez podwładnego przy wykonywaniu powierzonych mu przez pracodawcę czynności może przybrać postać zarówno majątkową, jak i niemajątkową rozumianą jako „krzywda”. Art. 430 k.c. stanowiąc ogólnie o szkodzie, nie zawiera bowiem zwrotów językowych uzasadniających ograniczanie jej tylko do postaci majątkowej albo niemajątkowej (*vide*: wyrok Sądu Najwyższego z 31 marca 2020 r., II CSK 124/19, choć – co trzeba w tym wypadku zaznaczyć – wydany na tle innego stanu faktycznego; podobnie: wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2022 r., II CSKP 466/22). Zatem naruszenie dóbr osobistych, które wymienił Sąd odwoławczy rozpoznający sprawę, w szczególności poprzez zerwanie więzi rodzinnych powodujących cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny, aktualizuje możliwość formułowania roszczeń na podstawie przepisów, które stały się podstawą rozstrzygnięcia. Takie ich stosowanie nie sprzeciwia się aktualnemu orzecznictwu.

Sposób uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przez skarżącą ogranicza się jednak jedynie do zacytowania orzeczeń, które w ogóle nie poruszały problematyki szkody rozważanej w ujęciu niemajątkowym, zwłaszcza w sytuacji, kiedy popełnienie przestępstwa przez pracownika skutkowało pozbawieniem życia osoby najbliższej dla strony domagającej się zadośćuczynienia. Przedstawione w tych orzeczeniach stany faktyczne były niemożliwe do porównania z roszczeniem sformułowanym przez powódkę w niniejszej sprawie, gdyż – nie umniejszając żadnemu z nich – należy stwierdzić, że nie obejmowały spraw takiej wagi, w których poniesiona krzywda byłaby szczególnie bolesna i dotkliwa.

Tymczasem motywy pisemne przedstawione przez Sądy obu instancji pozwalają na ocenę, że dokonały one wszechstronnego zbadania sprawy, w szczególności prawidłowo zastosowały przepisy prawa materialnego, w tym art. 120 Kodeksu pracy oraz art. 430 k.c. W przypadku, gdyby w sprawach o tożsamym (bardzo zbliżonym stanie faktycznym) sądy powszechne dokonywały wykładni tych samych przepisów w sposób rażąco odmienny, co prowadziłoby do wydania skrajnie różnych rozstrzygnięć, prowadzących do funkcjonowania w obrocie sprzecznych orzeczeń wywołujących rażąco wadliwe konsekwencje prawne, na skarżącą ciążyłaby powinność przedstawienia argumentacji uwypuklającej te okoliczności. Lektura uzasadnień wyroków Sądów *meriti* nie pozwala jednak doszukać się jaskrawych naruszeń wykładni zastosowanych przepisów, co przełożyło się na brak spełnienia przesłanki przedsądu ustanowionej art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu. Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1935), orzeczono jak w postanowieniu.

A.W.

[a.ł.]